

Poučení k formuláři „Přehled OSVČ za rok 2023“

Přehled o výši daňového základu ze samostatné výdělečné činnosti a zaplacených zálohách na pojistné, dle § 24 odst. 2 a 3 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) povinna předložit OZP, nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání k dani z příjmu (DAP) za zdaňovací období 2023. Přehled podává také OSVČ, která byla v roce 2023 poplatníkem v paušálním režimu, ale její daň za rok 2023 není rovna paušální dani (např. se stala zaměstnancem, plátcem DPH nebo došlo k porušení některých dalších podmínek, kdy by daň byla rovna paušální dani). Povinnost podat Přehled má OSVČ také v případech, kdy není povinna podle zvláštního předpisu daňové přiznání podávat (např. má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). Povinnost podat Přehled mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnilly zdravotní pojišťovnu, v roce 2023 nebo v roce 2024 před termínem pro odevzdání Přehledu. OSVČ, která podle zvláštního právního předpisu účtuje v hospodářském roce a DAP bude podávat později než v řádném termínu, je povinna do 31. března, resp. do 2.4.2024, oznámit OZP datum, ke kterému bude DAP podávat.

Přehled OSVČ za rok 2023 můžete snadno a rychle vyplnit a odeslat prostřednictvím portálu VITAKARTA.

Registraci do portálu VITAKARTA, obecné informace, seznam jednotlivých pracovišť, čísla účtů a další informace naleznete na internetové adrese: www.ozp.cz, kde je také k dispozici v sekci Plátcí/Formuláře/Formuláře pro OSVČ/Přehled OSVČ odkud je možné formulář stáhnout, vyplnit na počítači, vytisknout a odeslat.

1. Identifikace pojištěnce

OSVČ uvede svoje základní identifikační údaje, tj. jméno, příjmení, adresu, rodné číslo/číslo pojištěnce, identifikační číslo, na základě kterých je zavedena v evidenci OZP. Bankovní spojení, kterým OSVČ provádí úhrady pojistného.

2. Prohlášení pojištěnce

Při zpracování Přehledu vychází OZP z údajů, které o OSVČ eviduje. Pro nahlášení změn údajů využijte aplikaci VITAKARTA nebo Portál zdravotních pojišťoven, email, datovou schránku, popřípadě můžete podání učinit osobně na příslušném pracovišti nebo poštou.

Prohlášení poplatníka v paušálním režimu: Počet měsíců vyplní pouze OSVČ, která byla v roce 2023 poplatníkem v paušálním režimu a má povinnost podat za rok 2023 daňové přiznání. OSVČ, která byla poplatníkem v paušálním režimu (i po část roku), má povinnost ve všech měsících výdělečné činnosti dodržet minimální vyměřovací základ (tzn. hodnota Řádku č. 4 je shodná s hodnotou Řádku č. 6), proto ostatní body v Prohlášení pojištěnce nevyplňuje.

Osvobození od platby záloh je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ. **Osvobození** od platby záloh **nemusí znamenat**, že se v Přehledu **nestanovuje minimální vyměřovací základ (VZ)**. Povinnost hradit zálohy na pojistné **neplatí** v měsících:

- ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a samostatná výdělečná činnost **nebyla** hlavním zdrojem jejich příjmů. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku,
- ve kterých byla OSVČ **po celý** kalendářní měsíc uznána neschopnou práce, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.

Minimální VZ nebyl stanoven v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:

- plátcem pojistného byl i stát; tyto osoby jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.),
- v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,
- OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění OSVČ (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením ČSSZ),
- OSVČ byla osobou, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,
- OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
- OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.

3. Přiznání k dani z příjmu a lhůty pro podání Přehledu OSVČ za rok 2023

- Mám povinnost podat daňové přiznání **do 2.4.2024**: Pokud poplatník (OSVČ) podává nebo má povinnost podat DAP do 2.4.2024, je mezní termín pro podání Přehledu OSVČ za rok 2023 stanoven na **2.5.2024**.
- Daňové přiznání podávám **po 2.4.2024 elektronicky**: Podává-li OSVČ DAP po 2.4.2024 elektronicky, posouvá se mezní termín pro podání Přehledu na **3.6.2024**.
- Daňové přiznání za mne **po 2.4.2024** podává **daňový poradce**: Předkládá-li DAP za OSVČ daňový poradce po 2.4.2024, posouvá se mezní termín pro podání Přehledu na **1.8.2024**.
- Nemám** povinnost podávat daňové přiznání: Povinnost podat Přehled do 8. dubna následujícího roku má OSVČ i v případě, že není povinna podat DAP dle zvláštního předpisu. Mezní termín pro podání Přehledu za rok 2023 je **8.4.2024**.
- Daňové přiznání podávám **s odkladem**: Pokud má poplatník (OSVČ) správcem daně, resp. Finančním úřadem, povolen odklad podání DAP, uvede na Přehledu datum (dd.mm.rrrr), kdy daňové přiznání podal. Přehled pak OSVČ musí podat nejpozději **do jednoho měsíce od toho data**. Např. daňové přiznání podáno dne: 25.09.2024, mezní datum pro podání Přehledu je 25.10.2024.

4. Pojistné OSVČ

Řádek 3 - Daňový základ. Daňovým základem se rozumí dílčí základ daně z příjmu ze samostatné činnosti podle zákona o daních z příjmu, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu fyzických osob z řádku 37 DAP (řádek 113 Přílohy č. 1).

Řádek 4 - Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2023 trvala samostatná výdělečná činnost.

Řádek 5 - z Řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u OZP.

Řádek 6 - Počet kalendářních měsíců, ve kterých OSVČ byla povinna dodržet minimální VZ, kromě stanovených výjimek (viz bod 2. Prohlášení pojištěnce).

5. Přeplatek (Doplatek)

Pojištěnec **uvede**, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. OZP poukáže **prokázaný přeplatek** (ponižený o případné splatné závazky např. dluh na pojistném, penále aj.) na účet/poštovní poukázkou ve lhůtě stanovené zákonem. Od 1.1.2022 není možné vracet přeplatky nižší než 200 Kč. **Doplatek pojistného je splatný do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán Přehled za rok 2023.**

6. Nová výše zálohy

Nová záloha musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán Přehled, a platí se ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný Přehled za rok 2024. Pokud jste OSVČ, pro kterou platí minimální VZ, máte povinnost platit od 1. ledna 2024 zálohu ve výši **2 968 Kč**.

Typ zálohy:

- částku 2 968 Kč** zapíše OSVČ, pro kterou **platí** minimální VZ, a částka vypočtená podle vzorce je nižší nebo rovna 2 968 Kč;
- částku vypočtenou podle vzorce** zapíše OSVČ, pro kterou **není** stanoven minimální VZ, nebo je částka vypočtená podle vzorce vyšší než 2 968 Kč;
- nulu** zapíše OSVČ, která je zároveň **zaměstnaná** a samostatná výdělečná činnost **není** hlavním zdrojem jejich příjmů.

Kontakty

Informační linka: 261 105 555; po-pá 8-16

Datová schránka: q9iadw9

Email: <https://portal.ozp.cz/>

Seznam poboček OZP: <http://www.ozp.cz/kontakty>